

NOTAT

Dato: **22.01.2019**
Arkivkode:
J.postID: **2018273082**
Arkivsaksnr: **16/2982**

Til: Hovedutvalg for barn og unge

Fra: Rådmannen

Vedrørende: **Endring av tekst i handlingsplan for forebygging av hatkriminalitet og voldelig ekstremisme**

Handlingsplan for forebygging av hatkriminalitet og voldelig ekstremisme ble vedtatt i kommunestyret 20. juni 2018 med følgende vedtak:

Kommunestyret-20.06.2018- 081/18**Vedtak:**

1. Lokal handlingsplan for forebygging av hatkriminalitet og voldelig ekstremisme vedtas slik den foreligger.
2. Tiltakene i planen som omfatter kommunens ansvarsområde, iverksettes.

Kommuneadvokaten har, i etterkant av politisk behandling av handlingsplanen, gjort en nærmere juridisk vurdering av lovverket som omhandler taushetsplikt og unntaksbestemmelser til denne. Det er i dette arbeidet avdekket et behov for en presisering av tiltak 16 i handlingsplanen. De kommunale tjenestenes lovverk om taushetsplikt og unntaksbestemmelser fra denne er førende for varslinger og meldinger fra kommune til politi/ PST. Rådmannen foreslår å legge til setningen **med forbehold om at dette ikke bryter med gjeldene taushetsplikt*, som vist nedenfor.

Bærum kommune	Tiltak 16 Varslingsrutine utreise/ hjemkomst og død Kommune og politi har utarbeidet en varslingsrutine som skal sikre at begge parter er informert ved en utreise, tilbakekomst og dødsfall. Bærum kommune varsler politiet/PST dersom det er kommunen som først blir klar over en hjemvendt fremmedkriger/person som vender hjem fra utenlandsopphold i radikale/ekstreme miljøer. <i>*med forbehold om at dette ikke bryter med gjeldene taushetsplikt.</i> Ansvar: Bærum kommune I samarbeid med: Politiet/ PST Samsvar med tiltak i nasjonal HP: 22

Relevante lovbestemmelser

Man må her skille mellom de som er ansatte i NAV og andre kommunalt ansatte:

Andre kommunalt ansatte

Opplysninger om hvorvidt en person er død/befinner seg i Norge/ikke befinner seg i Norge er ikke er taushetsbelagt. Det følger av fvl § 13 annet ledd at opplysninger om bopel og arbeidssted ikke er taushetsbelagt. Videre følger det av JDLOV-2007-2407 at opplysninger om hvor en person har vært på et bestemt tidspunkt, f. eks har passert en bompengering, ikke er taushetsbelagt (med mindre det røper noe annet som er taushetsbelagt). Disse ansatte kan således gi opplysninger til politiet om utreise, tilbakekomst og dødsfall.

Ansatte i NAV

Kommunalt ansatte i NAV har en mer omfattende taushetsplikt. Sosialtjenesteloven § 44 bestemmer følgende:

Taushetsplikten gjelder også fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted. Opplysning om en tjenestemottakers oppholdssted kan likevel gis når det er klart at det ikke vil skade tilliten til kommunen.

Uten hinder av taushetsplikten kan kommunen etter forespørsel utlevere tjenestemottakerens kontaktopplysninger og opplysninger om mulig oppholdssted til politiet og kriminalomsorgen til bruk i deres tjeneste.

Opplysninger om innreise og utreise kan dermed bare gis uoppfordret til politiet dersom det ikke vil skade tilliten til kommunen i NAV. Opplysninger om noen er død kan gis uansett, da det ikke er taushetspliktsbelagt. Dersom politiet ber om opplysninger, kan også opplysninger om innreise og utreise gis (selv om det skader tillitten til kommunen i NAV).

Det finnes likevel unntak; opplysninger kan gis til politiet/PST hvor det er nødvendig for å forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse/nødverge eller nødrett, jf. sosialtjenesteloven 44 tredje ledd, NAV-loven § 7 tredje ledd,

Denne bestemmelsen vil være anvendelig hvor det foreligger en konkret og nærliggende fare for at det vil bli begått en terrorforbrytelse og det derfor er nødvendig å gi politiet/PST ellers taushetsbelagt informasjon. Det trenger ikke fremstå som helt sikkert at en forbrytelse vil bli begått, men det må være en klar risiko for det.

Særskilt om barn (personer under 18 år)

Dersom ansatte i Nav får informasjon om at tjenestemottakere i Nav skal ta med seg barn, eller der tjenestemottakere selv er barn (under 18 år), til krigsområder/ konfliktområder med mistanke om tilknytning til terrororganisasjoner, vil det foreligge en lavere terskel for å anvende overnevnte unntaksbestemmelse og varsle politiet. Dette med bakgrunn i at barn kan være særskilt sårbare og utsatte i gitte omgivelser.

I tillegg vil følgende informasjon utløse en meldeplikt til barnevernstjenesten jf. Barnevernloven § 6-4. Opplysningsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, skal uten hinder av taushetsplikt melde fra til barneverntjenesten uten ugrunnet opphold

- a) når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller annen alvorlig omsorgssvikt.
-